

Olematu rahaga peab tegema Põlula põhikoolile uue kuue

Lääne-Virumaa kool on ilmekas näide poliitikute vastutustundetusest

Rein Sikk
Põlula – Rakvere

Kolm aastat kestnud Põlula põhikooli remonditööd jätkuvad sellest hoolimata, et valitsus kärpis 122 lapsega ääremaa haridusasutuse kordategemise raha eelarvest välja.

Tänavu on Lääne-Viru Riigikassa maksnud Põlula remondi eest 1,6 miljonit krooni, mida valitsus pole tegelikult veel üldse eraldanudki.

“Praegu ei saa töid paugupealt lõpetada, sest muidu häviks hoone täielikult,” rääkis Rägavere vallavanem Vahur Veermäe.

Põlula koolimajal on välisseinte vooderdis lahti kistud, poollahti on ka katus, aknaraamide vahetamine on pooleli. Lapsed sammuvad koolimajja ümber ehitusprahiunnikute.

Vallavanem ei tea, kust võtta Rakvere Restauraatori ehitajatele veel võlgu olev 600 000 krooni, millele lisanduvad lepingu katkestamise eest ette nähtud trahvid ning summad, mida on vaja pooleldiremonditud hoone konserveerimiseks. Veidi enam kui tuhande elanikuga vald ei näe mingit võimalust oma eelarvest puudujääva miljoni tasumiseks.

Kolme aasta jooksul on Põlula koolimaja remonditud 6,5 miljoni krooni riigi rahaga.

“Kuna oodati uute kooli ehitust, siis jäi vana korrastamine unarusse, kuni seal lagi lastele tunni ajal pähe kukkus,” rääkis direktor Ilmar Järg. 1996. aastal alustati kahes eraldi hoones tegutseva kooli kapitaalremonti.

Alates möödunud sügisest on põhiraskus 1802. aastal valminud Viru mõisnike jahimajal, kuhu tulevad klassiruumid ja saal. “Praegu on laste kehalise kasvatusetunnid koridorides,” rääkis direktor.

Tänavuses riigieelarves oli Põlula kooli remondiks ette nähtud 4,75 miljonit

Põlula koolimaja on kolme aasta jooksul remonditud 6,5 miljoni krooni eest, kuid vajab lõplikuks kordategemiseks veel mitmeid miljoneid.

REIN SIKK

krooni. Sellega loodeti pikaajaline töö lõpetada.

Keegi ametnik ei pannud aga tähele, et tänavune rahaeraldus polnud eelarves haridusasutuste remondireal, arvavad kooli remondiga seotud isikud. Põlula pidi raha saama hoopis valitsuse reservfondist, mille kasutamist võib lubada üksnes valitsuse otsus.

“Et koolimaja kordategemiseks oli pikemaajaline leping restauraatoritega sõlmitud ja raha eelarves sees, jätkasime töid,” rääkis vallavanem Veermäe. Arved tasus riigikassa.

“Minu viga, jäi kahe silma vahele. Et aga oleme Põlulat otse riigieelarvest rahastanud juba mitu aastat, jätkasingi Põlula tööde eest maksmist, kuna teadsin – raha on eelarves sees. Pealegi oli ehitajaga sõlmitud pikaajaline leping, mille rikkumine võinuks kaasa tuua trahve,” rääkis Lääne-Virumaa Riigikassa juhataja Urmas Lepik.

Selleks ajaks kui asjaosalistele arusaamatuna tunduv eelarverea vahetus selgus, oldi Põlulas olematut riigi raha kulutatud 1,6 miljoni krooni. Haridusministeeriumi eel-

arveosakonna juhataja Anneli Kommer ütles, et ei tea pretседenti, et reservfondis olevale objektile oleks ilma valitsuse loata summasid eraldatud.

“On suur vahe, kas võtta eelarvest maha pooleliolev objekt või see, kus töid pole alustatud,” ütles Veermäe. Maakondlikku Keskerakonna allorganisatsiooni juhtiv Veermäe ei usu, et Põlula eelarvekärped oleksid praeguse valitsuskoalitsiooni poliitiline kättemaks.

Ometigi pandi Põlula raha eelarvesse just Keskerakonna ettepanekul, Rägavere vald on aga läbi aastate olnud Keskerakonna tugevaks kantsiks Lääne-Virus.

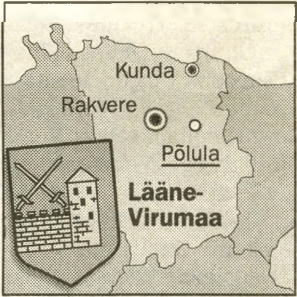
“Kärpimisi alustades oleks võinud koalitsioon ikkagi üht-teist maavalitsustelt või omavalitsustelt küsida, et ämbrisse ei astutaks,”

leiab Riigikogu Keskerakonna fraktsiooni aseesimees Toomas Varek. Rakvere ekslinnapea Varek kardab, et pooleliolevate objektide rahastamise peatamine toob enesega kaasa palju trahve.

“Aga pole võimatu, et ehitaja kaebab teise lepingupoole, valla, kohtusse, sest vald ei täida lepingut,” rääkis Varek.

“Minult pole keegi midagi Põlula kohta küsinud,” teatas Lääne-Viru maavanem Marko Pomerants.

Keskerakondlane ja Rägavere vallavolikogu esimees Arvo Jaakson küsis esmaspäeval Riigikogus: “Huvitav, millistest summadest tuleb tasuda sõlmitud töölepingu lõppemisega kaasnevad trahvid, kui valitsuskoalitsioon on soovinud oma eelarvet

koostades selle koolimaja kõigist rahadest ilma jätta.”

Säästueelarve viimase projekti järgi on Põlulale tänavuseks rahaeralduseks ette nähtud 1,6 miljonit krooni valitsuse reservfondist ehk see summa, mis on ammu juba ära kulutatud. Samas pole valitsus veel langedanud otsust, mis lubaks ärakulutatud summa kasutusele võtta.

Kuidas Põlula kool pidi raha saama?

■ Keskfraktsiooni tegi mulu riigieelarve arutelul kaks korda ettepaneku anda raha Põlula kooli kapitaalremondiks, mis ei leidnud Riigikogus toetust.

29. detsembril 1998 läks kompromissina läbi rahanduskomisjoni ettepanek eraldada Põlula koolile 4,75 miljonit. Kool jäi valitsuse reservfondis reale “eraldised valla- ja linnaeelarvetele”.

Samal päeval kinnitas Riigikogu tänavuse 18,45 miljardi krooni suuruse riigieelarve.

23. märtsil 1999 astus ametisse uus valitsus. Nii peaminister Mart Laar kui rahan-

dusminister Siim Kallas kinnitasid kohe, et rahapuudus sunnib vastu võtma negatiivse eelarve. Valitsus otustas selle aprilli alguses.

Mai alguseks valmis eelarveprojekt, mille järgi pidi Põlula kool ilma jääma lubatud 4,75 miljonist kroonist.

Valitsus andis 4. mail kinnitatud säästueelarve mahuga 1,001 miljardit krooni Riigikogule üle 10. mail. Põlula kooli kärpe suurus oli seal kahanenud 3,12 miljonile kroonile.

Säästueelarve peab vastuvõtmiseks läbima Riigikogus vähemalt kolm lugemist.

Rein Sikk